

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Хорин найм дугаар цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/92/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Эрдэнэт хот
2023 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70359826 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70357955 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn

Аудитор: Г.Даваасүрэн
Утас: 70350757 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2023.02.15 № 16
танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН ХОРИН НАЙМ
ДУГААР ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ С.БҮРЭНЦЭЦЭГ
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Хорин найм дугаар цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Хорин найм дугаар цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн Хорин найм дугаар цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлангийн хугацаанд улсын төсвөөс 498,017.7 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 96,884.0 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас, 534,521.9 мянган төгрөгийн зардлыг зүйл ангиар зарцуулсан байна. Дээрх онцгойлсон асуудалтай холбоотой аудиторын дүгнэлт өөрчлөгдөөгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр "Хувьсах зардлын дундаж норматив, аргачлал батлах тухай" тогтоолын дагуу Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаалаар төрийн болон орон нутгийн өмчит ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн хичээл, сургалтын үйл ажиллагааны зардлыг хувьсах зардлын дундаж нормативаар буюу гүйцэтгэлд суурилан төсвийг олгож

эхэлсэн байна. Гүйцэтгэлд суурилсан төсөвтэй холбоотой жилийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлээгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Орхон аймгийн Хорин найм дугаар цэцэрлэг нь 2021 оны 8 дугаар сард үүсгэн байгуулагдсантай холбоотой 2022 онд үндсэн хөрөнгө эздийн өмчийн дүн өмнөх онтой харьцуулахад ихээхэн өөрчлөлт харагдаж байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй төрийн аудитын албан хаагчид аливаа этгээдээс зүй бусаар нөлөөлөх нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ашиг сонирхол, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>21,712,980.00</u>	<u>99,629,627.36</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	50,413,557.60
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	-	50,413,557.60
3121	Төгрөг	-	50,413,557.60
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	50,413,557.60
33	АВЛАГА	-	510,649.76
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	45,649.76
335	Бусад авлага	-	465,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	465,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	21,712,980.00	48,705,420.00
351	Түүхий эд материал	17,455,980.00	42,895,045.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	17,455,980.00	42,895,045.00
354	Хангамжийн материал	4,257,000.00	5,810,375.00
35420	Аж ахуйн материал	4,257,000.00	4,278,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	1,532,375.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,027,356,526.60</u>	<u>2,341,829,059.56</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,027,356,526.60	2,341,829,059.56
391	Газар	-	200,430,000.00
392	Биет хөрөнгө	1,998,897,538.95	2,113,296,304.06
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,716,153,557.00	1,851,942,000.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,191,441.38)	(42,552,114.39)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	27,879,958.00	64,200,958.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(47,758.33)	(7,811,879.25)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	18,924,395.85	19,859,895.85
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(1,922,233.68)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	239,978,757.00	239,978,757.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(799,929.19)	(10,399,079.47)
393	Биет бус хөрөнгө	28,458,987.65	28,102,755.50
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	28,498,569.00	28,498,569.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(39,581.35)	(395,813.50)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,049,069,506.60</u>	<u>2,441,458,686.92</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,049,069,506.60</u>	<u>2,441,458,686.92</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,049,069,506.60	2,441,458,686.92
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	-	200,430,000.00
51101	Өмч: - төрийн	-	200,430,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,049,069,506.60	2,241,028,686.92
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,049,069,506.60	-125,445.03
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	2,241,154,131.95
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>2,049,069,506.60</u>	<u>2,441,458,686.92</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	120,748,800.00	2,940,785,018.60
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0.00	2,853,568,118.60

120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	2,355,550,418.60
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	2,355,550,418.60
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Үндсэн хөрөнгө		2,300,345,636.60
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Бараа материал		55,204,782.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	0.00	498,017,700.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	0.00	498,017,700.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	120,748,800.00	87,216,900.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	19,809,100.00	87,216,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	19,809,100.00	87,216,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	97,848,530.25	601,685,602.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	97,848,530.25	601,685,602.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	84,198,762.28	601,386,448.23
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	49,385,655.16	379,678,108.48
210101	Үндсэн цалин	45,377,403.17	325,337,974.62
210102	Нэмэгдэл	1,348,956.04	49,774,976.12
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	369,200.00	323,200.00
210104	Урамшуулал	2,290,095.95	4,241,957.74
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6,163,036.87	46,946,913.87
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,197,780.67	31,875,489.25
210202	Тэтгэмжийн даатгал	493,856.60	3,807,915.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	395,085.27	3,043,132.81
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	97,846.78	928,553.79
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	978,467.55	7,291,822.09
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9,527,000.00	43,250,244.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	0.00	10,308,419.38
210302	Түлш, халаалт	8,075,000.00	18,717,625.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,452,000.00	14,224,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,162,560.00	15,687,174.00
210401	Бичиг хэрэг	701,050.00	11,905,574.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,090,500.00	3,781,600.00
2105	Нормативт зардал	966,000.00	44,098,806.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0.00	54,810.00
210502	Хоол, хүнс	966,000.00	44,043,996.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,514,000.00	1,028,900.00
210604	Урсгал засвар	7,514,000.00	1,028,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00	780,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	780,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,480,510.25	69,916,301.50
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	7,253,490.17
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,401,800.00	1,786,963.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	4,078,710.25	60,875,848.33
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,649,767.97	299,154.74

2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.00	299,154.74
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	299,154.74
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	22,900,269.75	2,339,099,415.63
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	97,945,283.68
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	0.00	97,945,283.68
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	0.00	-97,945,283.68
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	22,900,269.75	2,241,154,131.95

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	120,748,800.00	585,234,600.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	120,748,800.00	585,234,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	100,939,700.00	498,017,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		498,017,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	19,809,100.00	87,216,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	19,809,100.00	87,216,900.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	104,808,936.08	534,821,042.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	104,808,936.08	534,821,042.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	104,808,936.08	534,521,887.66
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	47,095,559.21	379,723,758.24
210101	Үндсэн цалин	45,377,403.17	325,369,605.72
210102	Нэмэгдэл	1,348,956.04	49,774,976.12
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	369,200.00	323,200.00
210104	Урамшуулал	0.00	4,255,976.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6,163,036.87	46,946,913.87
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,197,780.67	31,875,489.25
210202	Тэтгэмжийн даатгал	493,856.60	3,807,915.93
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	395,085.27	3,043,132.81
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	97,846.78	747,306.63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	978,467.55	7,473,069.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9,527,000.00	44,782,619.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	0.00	10,308,419.38
210302	Түлш, халаалт	8,075,000.00	20,250,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,452,000.00	14,224,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,068,560.00	1,071,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,996,500.00	1,071,000.00
2105	Нормативт зардал	10,966,000.00	44,043,996.00
210502	Хоол, хүнс	966,000.00	44,043,996.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,139,980.00	1,130,900.00
210604	Урсгал засвар	8,180,000.00	1,130,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00	1,245,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	1,245,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,848,800.00	15,577,700.17
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	9,577,700.17
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,848,800.00	6,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	299,154.74

2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	299,154.74
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		299,154.74
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	15,939,863.92	50,413,557.60
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	15,939,863.92	50,413,557.60
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	50,413,557.60

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	2,049,069,506.60	2,049,069,506.60
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	-	2,049,069,506.60	2,049,069,506.60
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		(2,049,194,951.63)	(2,049,194,951.63)
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	(125,445.03)	(125,445.03)
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт			-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	200,430,000.00		200,430,000.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз			-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү			-
D08	Тайлант үеийн үр дүн		2,241,154,131.95	2,241,154,131.95
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	200,430,000.00	2,241,028,686.92	2,441,458,686.92

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /Улсын төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	498,017,700.00	447,604,142.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	498,017,700.00	447,604,142.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	498,017,700.00	447,604,142.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	375,410,000.00	344,073,132.80
210101	Үндсэн цалин	306,367,500.00	295,552,557.96
210102	Нэмэгдэл	62,684,000.00	44,264,598.44
210104	Урамшуулал	6,358,500.00	4,255,976.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,926,800.00	42,664,313.43
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,910,400.00	29,039,196.48
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,754,100.00	3,446,338.96
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,003,300.00	2,753,871.21
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	750,800.00	674,991.50
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,508,200.00	6,749,915.28
2105	Нормативт зардал	58,132,800.00	44,043,996.00

210502	Хоол, хүнс	58,132,800.00	44,043,996.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,258,000.00	1,245,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,258,000.00	1,245,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,290,100.00	15,577,700.17
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,290,100.00	9,577,700.17
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,000,000.00	6,000,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	498,017,700.00	498,017,700.00
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	498,017,700.00	498,017,700.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	498,017,700.00	498,017,700.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	50,413,557.60
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	36	36
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	21	150
620003	Үйлчлэх ажилтан	14	30
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	150	120
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	1	1
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	1	1
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	36	36
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	19	19
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	16	16
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	1	1

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /Орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	96,884,000.00	86,917,745.26
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	96,884,000.00	86,917,745.26
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	96,884,000.00	86,917,745.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	44,300,500.00	35,650,625.44
210101	Үндсэн цалин	34,343,500.00	29,817,047.76
210102	Нэмэгдэл	3,309,500.00	5,510,377.68
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,496,000.00	323,200.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,537,800.00	4,282,600.44
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,765,700.00	2,836,292.77
210202	Тэтгэмжийн даатгал	443,000.00	361,576.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	354,400.00	289,261.60
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	88,600.00	72,315.13
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	886,100.00	723,153.97
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	44,832,600.00	44,782,619.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,944,800.00	10,308,419.38
210302	Түлш, халаалт	26,000,000.00	20,250,000.00

210303	Цэвэр, бохир ус	8,887,800.00	14,224,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,071,000.00	1,071,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,071,000.00	1,071,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,142,100.00	1,130,900.00
210604	Урсгал засвар	1,142,100.00	1,130,900.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	96,884,000.00	87,216,900.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	96,884,000.00	87,216,900.00
320001	Орон нутгийн төсвөөс	96,884,000.00	87,216,900.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 2,675.8 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 2,675.8 сая төгрөгийн алдааг залруулсан. Үүнд:

- Цахим датаны төлбөр 465.0 мянган төгрөг илүү шилжүүлснийг авлагаар
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд байгууллага хооронд шилжүүлсэн үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлыг 1,998.9 төгрөгийг хасаагүй дүнгээр үндсэн хөрөнгийн гарз дээр бүртгэснийг хасаж тус тус залруулсан.

Аудитаар нийт 1,750.0 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 175.0 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 1,575.0 мянган төгрөгийн албан шаардлага өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Тус цэцэрлэг нь багш, албан хаагчдад цахим дата олгосны дотор эрхлэгч, арга зүйч нарт нийт 90.0 мянган төгрөгийн датаг илүү тооцож олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12.1-д "Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно:", 12.1.1-д "гар утасны зардал", БШУС-ын 2022 оны А/170 дугаар тушаалын 3 дугаар хавсралтаар баталсан Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн цахим хэрэглээний зардлыг төлөвлөх хуваарилах зааврын 2.4-д "дата багцыг сонгосон нөхцөлд цахим хэрэглээний нийт зардлыг нийт үндсэн багш (бүлгийн болон хөгжим, биеийн тамирын багшийн нийт тоо) тоонд хувааж тухайн хугацаанд ашиглах цахим хэрэглээний зардлын нэгжийг тооцно." гэж заасныг зөрчсөн байна.

2021 онд бараа материалын дансанд бүртгэсэн тамганы үнийг тайлант оны 5 сард анхан шатны баримтын бүрдэлгүй шилжүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 7.1-д "Төсвийн жил нь тухайн оны 1 дүгээр сарын 01-ний өдөр эхэлж, тухайн оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусгавар болно", НББТХ-ын 13.1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно." гэж заасныг зөрчсөн байна.

5.2 Албан шаардлага

Байгууллагын албан хаагчдад ХАБЭА-н сургалтыг 1,575.0 мянган төгрөгөөр хийсэн боловч анхан шатны баримтаар сургалт хийсэн нь нотлогдохгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно." гэж заасныг зөрчсөн байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/			Зөвлөмж		
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан	Залруулаагүй	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Хорин найм дугаар цэцэрлэг	2	2,463.9	1	465.0	1	1,998.9	2	1,998.9				
Дүн	2	2,463.9	1	465.0	1	1,998.9	2	1,998.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		/мянган төгрөгөөр/				Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Хорин найм дугаар цэцэрлэг	3	1,750.0	2	175.0	1	1,575.0						
Дүн	3	1,750.0	2	175.0	1	1,575.0						

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан	
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй					
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10	
1	ТШЗ	1	+			+				
2										
	НИЙТ	1	+			+				

